

Neděle 5. po Zjevení Páně
Mk5,1-20
9.2.2025

Pozdrav:

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

Introit:

Kdo doufají v Hospodina, jsou jak hora Sijón: nepohne se, strmí věčně.
Kolem Jeruzaléma jsou hory, kolem svého lidu je Hospodin.

Píseň: 289

Čtení: Ž126

Píseň: 590

Kázání: Mk5,1-20

Ježíš opouští Judsko. Ti, kteří by jej měli vítat, být vděční za jeho uzdravování, jej nechápou. Ježíše nechápe ani jeho rodina. Ježíš se tedy plaví na druhou stranu po jezeře galilejském do míst Dekapole, tedy desetiměstí.

Bouře, kde učedníci málem přijdou o život. Ještě se učedníci nestačili vzpamatovat z bouře a jejich vysvobození, již proti nim běží člověk posedlý zlým duchem.

Jako by hrůza rozbouřeného moře, a že Galilejské jezero umí bouřit jako moře, nestačila. Nyní závan hrobu vycházející z posedlého přímo proniká do života učedníků. Pronikne i do života Ježíše z Nazareta?

Učedníci, ale i Ježíš, jsou potřetí za sebou v ohrožení. Nejprve ti vlastní, potom moře, a nakonec posedlý žijící v hrobech.

Každá lidská snaha pomoci tomu nemocnému se nevede. Společenství víry, řetězy, okovy, nic nepomáhá. Lidské řetězy lásky, lidské okovy lásky nezmohou nic proti síle posedlosti. Dochází k sebepoškozování, bez lásky převyšující naše lidská selhání nejde posedlého zachránit.

Posedlý žije, ale jeho život se ubírá mimo společenství lidí, je umístěn již za života do hrobu.

Možná, že tento obraz je ještě strašidelnější než bouře, kterou učedníci prožili na rozbouřeném moři. Bezmocnost na rozlíceném moři a nyní bezmocnost nad posedlým, kterou ani láska nejbližších nespoutala.

Co jest tobě do mě, Ježíši, Synu Boha nejvyššího? Zaklínám tě skrze Boha, abys mě netrápil. Pravověrně, zbožně vychovanému člověku to musí znít příšerně. Ten posedlý osočuje Ježíše, který nemůže mít nic společného s údělem posedlého. Ježíš je dobrý. Bůh je dobrý! Jak může někoho Ježíš trápit? Jak může někoho trápit Bůh? Poučenější z nás vědí z příběhu Jóba, jaké to je, když se Bůh stane protivníkem člověku.

To prvé: Posedlý padá před Ježíšem na kolena. Projevuje mu bezmeznou podřízenost, bezmeznou důvěru, bezpodmínečnou úctu. Posedlý nestojí v pozici „co jsme si, to jsme si, jsme si rovni“. Svým postojem jasně dává najevo svou naprostou oddanost Ježíši, Bohu. Naprostou důvěru, že Bůh jeho úděl změní.

To druhé je též na první pohled méně patrné. Ten posedlý s Ježíšem chce komunikovat. Volá, dokonce křičí. Křičí, seč může, tak jako Jób, tak jako nakonec mocným hlasem volal Ježíš. To je důležité v našem životě, nepřerušit komunikaci s Bohem. Nemlčet. Jób i učedníci na rozbouřeném moři volali: „Pomoc, zahyneme. Bez tvé pomoci nemáme v životě šanci.“

A konečně to třetí, co nás zarazí, je ta záhada, že by se nám mohl Bůh stát nepřítelem, že by nás mohl trápit. To nejde nějak dohromady. Nemyslím, že by nás Bůh bezúčelně trápil. Úmyslně neříkám bezdůvodně, ale bezúčelně. Jen nevidíme v utrpení smysl. Náš rozum se vzpouzí a říkáme si: proč?

Nevím, ale věřím s bezejmenným posedlým, že utrpení, bolest, nemoci může ukrátit jedině Bůh. A opět neslibuji zázračné pilulky štěstí, zdraví a bezbolestného života. Ten posedlý vlastně vyznává Ježíše jako Pána nad dobrem i zlem, nad vším, co nás obklopuje a ohrožuje, co nás vyhání ze společenství lidí a nutí nás žít ve hrobech.

Začatý rozhovor posedlého s Ježíšem pokračuje dál. Tedy lépe řečeno nikoli s posedlým, ale se silou, která má démonický charakter, kterou sami svými mravními, volnými vlastnostmi nepřemůžeme. Je to síla mocnější než my, ale zároveň natolik poslušná Božímu působení, že ustupuje mocnějšímu. Jedině Ježíš může rozmlouvat s tím zlým a nepodlehne jako lidé v příběhu ráje.

„Jaké je tvé jméno?“ Odpověděl: „Mé jméno je legie, poněvadž je nás mnoho.“ A velmi ho prosil, aby je neposílal pryč z té krajiny. Tak kdo, a kolik jich bylo, kteří mluví místo posedlého s Ježíšem, napadne toho, který chce vše dopodrobna zkoumat.

Dalo by se říci, že je to možná tak trochu jedno. Důležité je, že se jim tu líbí, tedy té legii. Nechce se jim vyjít a odejít. Jako by smlouvali s Bohem, nechce se jim opustit tento svět. Hřích, který se tolik lepí, nechce opustit nás, ani tento svět.

Nakonec ten jeden, nebo mnoho jsou spoutáni ve vepřích, kteří skončí v moři. Nečisté, zlé se spojilo s místem, kde rejdí levjátan a všechny mořské stvůry ohrožující člověka.

Ještě trvá rejdní toho zlého světem, ale již je odsouzeno, spoutáno, zatlačeno do příslušných míst. Ježíš nakonec v kříži toho zlého přemohl a přemáhá. Již nad ním s konečnou platností zní rozsudek zániku.

Co ti lidé, kteří se přišli podívat? Posedlý, který již není posedlý, setrvává v rozhovoru s Ježíšem. Jak to, že lidé z měst a vesnic nechtějí též s Ježíšem rozmlouvat? Nevím, ale možná se bojí, aby Ježíš i z nich nevyhnal to, co v jejich srdci již nyní podléhá smrti.

Jdi domů k svým a pověz jim, jaké velké věci ti učinil Pán, když se nad tebou smiloval. A tak jděme i dnes do svých domovů, své práce, ke svým sousedům a povězte, jaké velké věci s námi činí Pán, který se nad námi smilovává a vyhání všechno, co nám brání žít ve společenství s lidmi.

Amen.

Píseň: 679

Poslání:

Jdi domů k svým a pověz jim, jaké veliké věci ti učinil Pán, když se nad tebou smiloval.

Požehnání:

Sám pak náš Pán Ježíš Kristus, který si nás zamiloval a uvedl nás na cestu živou,
chrániti bude srdcí i smyslů našich po všechny dny našeho žití.

Píseň: 748